

VÅGA
VISA

SAMVERKAN OM UTVÄRDERING

**Lyckolundens föräldrakooperativ
Nacka kommun**

Helena Aldén, Upplands Väsby kommun

Inger Dobson, Ekerö kommun

Vecka 19 2016

Innehållsförteckning

VÅGA VISA	3
FAKTADEL	4
OBSERVATIONENS METOD	5
SAMMANFATTNING	5
<i>Sammanfattande slutsats</i>	5
<i>Starka sidor</i>	6
<i>Förbättringsområden</i>	6
MÅLOMRÅDEN	7
<i>Normer och värden</i>	7
<i>Utveckling och lärande</i>	9
<i>Ansvar och inflytande för barn</i>	14
<i>Förskolechefens ansvar</i>	17
JÄMFÖRELSE MED TIDIGARE OBSERVATION	20
REFERENSER	20
Kommentar från förskolans ledning	21

VÅGA VISA

VÅGA VISA är ett utvärderingssamarbete inom utbildningsområdet mellan Danderyd, Ekerö, Nacka, Sollentuna, och Upplands Väsby.

Syftet med VÅGA VISA är att öka måluppfyllelsen i förskola och skola genom att utvärdera verksamheten på uppdrag av de politiska nämnderna i respektive kommun.

Metoderna omfattar idag tre delar: kundenkät, pedagogers självvärdering samt kollegiala observationer, och genomförs i både kommunala och fristående förskolor, grundskolor och gymnasieskolor.

VÅGA VISA:

- baseras på läroplaner för förskola och skola
- utgår från ett barn- och elevperspektiv
- stödjer det systematiska kvalitetsarbetet
- jämför kommunernas förskolor och skolor
- sprider goda exempel och bidrar till lärande och utveckling

Observationer inom Våga Visa

Observationerna genomförs av erfarna pedagoger och skolledare med pedagogisk högskoleutbildning. Observatörerna bildar lag som besöker en förskola i en annan kommun. Observationerna utgår från läroplanerna och gäller följande målområden:

- Normer och värden
- Utveckling och lärande
- Ansvar och inflytande för barn
- Förskolechefens ansvar

Observatörerna skriver en rapport där de beskriver och bedömer förskolans arbete och resultat inom målområdena, baserat på

- Observationer i verksamheten
- Intervjuer med personal och skolledning samt samtal med barn
- Förskolans styrdokument

Även fördjupade observationer kan genomföras, när kommunen beslutat om det. I fördjupade observationer avser observationen ett par av målområdena och eventuellt särskilda frågeställningar.

Mer information finns på VÅGA VISA:s hemsida på www.ekero.se/vagavisa

FAKTADEL

Fakta om enheten

Förskolan/delenhetens namn:	Lyckolunden
Är verksamheten kommunal eller fristående? Om fristående ange ägare.	Fristående Ekonomisk förening Föräldrakooperativ
Antal avdelningar.	1
Ev. profil på förskolan.	

Statistik

Antal barn:	19
Antal pedagoger i barngrupp	4
Antal barn per pedagog (omräknat till heltidstjänst)	4,5
Antal legitimerade förskollärare.	1

Organisation /Ledning

Hur är ledningen organiserad? (finns ledningsgrupp, andra ledningsfunktioner)	Förskolechef arbetar 80 % som förskollärare i barngrupp samt är pedagogiskt ansvarig på förskolan. Förskolechefen arbetar 20 % administrativt. Vi består av ett föräldrakooperativ med en styrelse som ansvarar för förskolan tillsammans med förskolechef.
Ledningsresursens årsarbetstid på förskolan.	2080 timmar per år

OBSERVATIONENS METOD

Två observatörer besöker förskolan under två dagar vecka 19, 2016.

Före och under observationen läser vi på förskolans hemsida och i de dokument som vi fått via mail från förskolan.

Vi observerar flera av förskolans aktiviteter såsom rutinsituationer, samlingar, planerade aktiviteter och under skogsutflykter.

Vi intervjuar förskolechefen under vår första dag och har flera kortare samtal med henne under observationsdagarna.

Vi intervjuar två barnskötare.

Vi samtalar med övriga pedagoger och flera barn under vårt besök.

Övrig tid reflekterar, diskuterar och skriver vi i rapporten.

SAMMANFATTNING

Sammanfattande slutsats

Föräldrakooperativet Lyckolunden är en liten förskola med en avdelning för barn i åldrarna ett till fem år. Förskolan ligger centralt vid Nacka Forum och är inhyst i bottenvåningen på ett bostadshus. Gården är liten men välplanerad och inbjuder till lek och kreativitet. Närområdets möjligheter med skogsområden, parker, affärer, kommunikationer m.m. tas tillvara i den dagliga verksamheten.

Vi möter pedagoger med vilja och engagemang och som trivs på sin arbetsplats. Deras trygghet i sitt arbete och med varandra skapar också trygghet hos barnen. Inkluderingen av barn med behov av särskilt stöd visar på kompetens och lyhördhet

På förskolan finns ett väl förankrat och ömsesidigt föräldrasamarbete med kooperativets utformning som grund. Förskolechefens kompetens och engagemang bidrar till förskolans positiva pedagogiska utveckling.

Vi bedömer att ett mer utforskande arbetssätt behöver utvecklas för att ge barnen fler utmaningar och möjligheter till ett fördjupat lärande.

Den pedagogiska dokumentationen behöver fördjupas för att synliggöra och säkerställa barnens utveckling och lärande vilket ger barnen större möjligheter till reflektion och delaktighet. De kan också ges mer ansvar och inflytande för att bli mer delaktiga och självständiga.

Inomhusmiljön kan ytterligare utvecklas för att göras mer tillgänglig och inspirerande, vilket vi ser är ett pågående utvecklingsområde.

Starka sidor

Pedagogernas förhållningssätt och samspel bidrar till trygghet, trivsel och arbetsro.

Normer och värden

Arbete med barn i behov av särskilt stöd är inkluderande och ansvarsfullt.

Utveckling och lärande

På förskolan finns ett väl förankrat samarbete mellan föräldrar och pedagoger.

Ansvar och inflytande

Förskolechefens kompetens och engagemang bidrar till pedagogisk utveckling på förskolan.

Förskolechefens ansvar

Förbättringsområden

Den pedagogiska dokumentationen behöver fördjupas för att synliggöra och säkerställa barnens utveckling och lärande.

Utveckling och lärande, Ansvar och inflytande

Ett mer pedagogiskt arbetssätt behöver utformas som utmanar barnens kompetenser, nyfikenhet och lust att lära.

Normer och värden, Ansvar och inflytande

Inomhusmiljön kan ytterligare utvecklas för att göras mer tillgänglig och inspirerande.

Utveckling och lärande

Förskolans barn kan ges mer ansvar och inflytande i planering, arbetssätt och innehåll för att bli mer delaktiga och självständiga.

Ansvar och inflytande

MÅLOMRÅDEN

Normer och värden

Beskrivning

Värdegrundsarbetet

Vi möter pedagoger och barn som välkomnar oss till sin förskola. Förskolechefen berättar att hon upplever att arbetsklimatet genomsyras av en positiv stämning. Både arbetslag och barngrupp känns trygga och samverkan med föräldrar fungerar till fullo. Pedagoger vi intervjuar bekräftar också detta.

Förskolan har under året arbetat med *Jaget, känslor och min omgivning* som tema. För att stärka värdegrundsarbetet har de tillsammans med barnen diskuterat hur de ska uppträda för att vara bra kompisar. På en vägg finns en papperssol uppsatt med barnens kommentarer i solens strålar. Här kan vi bl.a. läsa: "Jag tröstar min kompis om den är ledsen.", "Vi leker tillsammans och delar med oss till varandra." och "Vi ska inte bråka och slåss.". De äldsta barnen har även varit iväg på en teater, *Snick och Snack och vännerna i Kungaskogen*. Teatern handlar om vänskap och känslor som pedagogerna har kopplat ihop med kompiestet och arbetat vidare med på förskolan.

Vi ser att pedagogerna delar upp sig i lokalerna och finns till hands för att vägleda och stötta barnen. Vi ser också att barnen leker mycket tillsammans, pojkar och flickor, yngre och äldre. Flera av de äldre barnen tar självmant hand om de yngre och de yngre barnen tyr sig ofta till de äldre.

Vi noterar när en pedagog hjälper ett par barn att reda ut en konflikt. Båda barnen får komma till tals och berätta vad som hänt. Pedagogen säger: "Vi skulle ju dela med oss till varandra". Barnen instämmer efter en stund och de fortsätter leken tillsammans.

Vi ser få konflikter under våra dagar på förskolan.

Vi är med på en samling där de samtalar om olika känslor och där barnen får visa hur man ser ut när man är ledsen och vad som gör dem ledsna. Pedagogen skriver ned barnens tankar. Vi ser också att barnen har fått rita olika känslor och berättat vad som får dem att känna dessa. T.ex. "jag blir arg om någon har sönder mitt lego", "jag blir ledsen om jag inte får vara med och leka".

På förskolan finns en plan för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling. Planen utarbetas av förskolechef som tillsammans med övriga pedagoger årligen diskuterar och reviderar den. Planen beskriver det främjande arbetet, kartläggningsmetoder, analyser, åtgärdsplan m.m. Barnen är delaktiga i kartläggningen genom "gå-rundor" där de får berätta om det finns platser eller material som de känner sig otrygga med. Föräldrarna får en enkät att fylla i inför revideringen.

Förhållningssätt

Vi upplever att både barn och pedagoger har ett mjukt och trevligt förhållningssätt emot varandra. Pedagogerna samtalar lugnt med barnen och sitter ofta ner på huk när det pratar med dem. Barnen bjuder ofta in varandra i sina lekar.

I verksamhetsplanen läser vi att förskolan lägger stor vikt vid att alla ska må bra. Det gör de t.ex. genom att bygga upp en god och pedagogisk måltidssituation och genom att vistas mycket utomhus där det finns många och varierande möjligheter för motoriska aktiviteter. De värdesätter också att det finns lugna stunder för vila och avkoppling. Barnen sover utomhus i vagnar året om och övriga barn som inte sover erbjuds sagoläsning, mindfulness och/eller någon lugn aktivitet. Rutiner för att sköta den dagliga hygien vid toalettbesök, blöjbyten och handtvätt finns också på förskolan för att främja ohälsa och smittspridning och för att stärka barnen till självständighet. På en toalettdörr finns flera bilder på en groda som beskriver processen för barnen från att sitta på toaletten till att tvätta sina händer.

Arbetsklimat för barn

Förskolan består av en avdelning med barn mellan ett och fem år. Barnen delas ofta upp i mindre grupper under samlingar, aktiviteter och utevistelser vilket vi ser bidrar till ett lugnt och tryggt arbetsklimat för dem. Barnen delar också självmant upp sig i de olika rummen såväl inomhus som utomhus.

Vi medverkar vid några samlingsstunder där vi noterar att stunderna är långa och att barnen inte alltid orkar koncentrera sig och sitta still.

Bedömning i text

Det finns i stor utsträckning en gemensam och förankrad syn på verksamhetens värdegrund bland pedagogerna vilket vi ser bidrar till trygghet och välbefinnande för alla.

Det finns till stora delar ett aktivt arbete med att utveckla en förståelse för alla människors lika värde där förskolan aktivt arbetar med flera metoder. Det bedrivs också i hög grad ett systematiskt arbete mot diskriminering och kränkande behandling med utgångspunkt från en plan som är välkänd för alla på förskolan.

Det finns i hög grad ett respektfullt förhållningssätt mellan: pedagog/pedagog, pedagog/barn och mellan barn/barn. Vi möter pedagoger som trivs tillsammans, litar på varandra och bemöter barnen med värme och respekt. Barn leker och samarbetar tillsammans och vi ser få konflikter.

Hela verksamheten präglas till stora delar av ett arbetsklimat som gynnar barnens lärande men vi upplever också stunder när barnen inte orkar hålla koncentration.

Bedömning enligt skala¹

Stora brister i kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
1,0	2,0	3,0	4,0
☐	☐	☐	☒

Utveckling och lärande

Beskrivning

Hur förskolan arbetar för att skapa förutsättningar för utveckling och lärande

Verksamheten på förskolan är strukturerad och utgår från förskolans läroplan, *Lpfö 98/10*. Ett veckoschema med planerade aktiviteter finns anslaget som beskriver de olika dagarnas aktiviteter samt hur de dagliga rutinerna ser ut. Pedagogernas roller är organiserade och följer ett fyraveckorsschema. Aktiviteterna är anpassade så att fria aktiviteter varvas med pedagogledda och tillfällena med lugnare stunder.

Förskolan arbetar ofta med långsiktiga temaarbeten. Barnen delas då in i tre grupper. Syftet med temaarbetet är att barnen ska få skapa med olika tekniker, utveckla fantasi och kreativitet och få nya kunskaper. Vi ser en del arbeten på väggar som visar detta men få tillfällen då barnen själva tar initiativ till fritt skapande.

Förskolechefen berättar att på förmiddagarna har de oftast styrda aktiviteter. Barnen har alltid möjlighet att välja aktivitet när de har fri lek och efter sov/ läsvidan får de välja egna lugna aktiviteter. Då väljer barnen oftast att sätta sig och skapa med färger eller skapa i lera. Efter den lugna stunden väljer de ofta att leka rollekar och klä ut sig.

Pedagogerna berättar att de medvetet arbetar med barnens språkutveckling på många sätt och under hela dagarna. De har också ett motto att "Varje barn ska ha hört en bok varje dag". Därför ser de till att de yngre barnen som sover oftast får höra en saga under sin samling medan de äldsta lyssnar till böcker under sin vilostund efter maten. Var fjärde vecka är samlingarna fokuserade på "språk" då de använder rim- och ramsor, utövar "språklekar" och sjunger tillsammans. Barnen får på samlingarna öva på att prata samt återberätta inför gruppen, lyssna till varandra och vänta på sin tur. Vi hör en pedagog börja samlingen med att säga: "Vilken härlig dag, är det någon som har något att berätta?" Flera barn räcker ivrigt upp

1.0 ¹ Stora brister i kvalitet

Verksamheten har stora förbättringsbehov

2.0 Mindre god kvalitet

Verksamheten bedöms sammantaget ha mindre god kvalitet och har flera förbättringsområden

3.0 God kvalitet

Verksamheten har i huvudsak god kvalitet med vissa förbättringsområden.

4.0 Mycket god kvalitet

Verksamheten uppvisar goda lösningar och förhållanden som visar att den kommit långt i sin strävan att nå målen.

händerna och en i taget får komma till tals. Pedagogerna använder också rutinsituationerna till att samtala med barnen och benämna ord för dem vilket vi hör att de ofta gör.

Vi hör att pedagogerna ofta sjunger med barnen, både på samlingar och spontant på barnens initiativ. Det märks att barnen är vana vid sångerna då alla sjunger med och är med i rörelserna. En dag i veckan har förskolan en gemensam sångsamling.

Vi noterar att förskolan använder sig av *Babblarna* som är ett språkutvecklingsmaterial. De använder sig av deras böcker och figurer i olika sammanhang. Bl. a. ser vi att figurerna finns med när de äldre barnen arbetar med känslor och med de yngre barnen på en samling.

Pedagogerna berättar också att de dagligen arbetar med matematik. Vi ser att de vid fruktstunden pratar om hela, halva och fjärdedels fruktbitar. Dagens dukvärd får se till att det blir rätt antal tallrikar, glas och bestick. En pedagog berättar att hon ofta bakar med barnen och ger då dem tillfällen till att bekanta sig med matematiska begrepp såsom volym och vikt. Var fjärde vecka har samlingarna matematikfokus och då får barnen arbeta med sortering, former, storlek m.m. berättar hon.

På en av förskolans väggar ser vi ett stapeldiagram bestående av tre staplar med tre olika frukter ovanför. Barnen får själva sätta upp sina namn under den frukt de tycker bäst om och tillsammans läser de sen av diagrammet. Bredvid staplarna finns en text som beskriver hur förskolan arbetar med statistik och med målbeskrivning från läroplanen. Pedagogerna berättar att de även använder dessa staplar vid barnrådet, när de röstar på olika saker.

På golv och väggar finns alfabet och siffror och vi ser att barnen gärna går på golvets banor med bokstäver och siffror samtidigt som de benämner dem. Pedagogerna berättar att de satt upp dem för att väcka barnens intresse. Vi noterar att några barn börjar flytta om bokstäver som sitter i alfabetsordning på en vägg, vilket pedagogerna stoppar dem ifrån för att de hamnar i oordning. Vi ser inte att det finns någon annan plats eller möjlighet för barnen att leka fritt med bokstäver som de kan hänvisas till. Förskolechefen berättar att de har magnetbokstäver som barnen ofta leker ”hänga gubbe” med.

Vid några tillfällen under vår observation får barnen gå ut i skogen där de bl. a. plockar vitsippor till ett experiment. När de kommer tillbaka till förskolan får de en mugg med vatten som de får hälla valfri färg i. Därefter får de sätta ner blommorna i vattnet. Pedagogerna frågar barnen om vad de tror ska hända men ger dem inte så mycket utrymme för att de själva ska få fundera över det.

Vid vårt besök är det varmt och fint väder. Pedagogerna tar ut stafflin på gården så att barnen kan måla ute. Vid ett tillfälle tar pedagogerna ut en cd-spelare och de yngsta barnen har *Mini-Röris*, som är gympalek med musik framtaget av *Friskis & Svettis*.

Pedagogerna berättar att de ofta ber barnen ta hjälp av eller hjälpa en kompis för att stimulera samarbete mellan barnen. Vid skogsbesöken ser vi hur de hjälps åt att bygga en koja.

Vi hör vid en del tillfällen när pedagoger berättar för barnen hur saker och ting förhåller sig, vad som kan vara rätt eller fel istället för att utmana dem att själva fundera ut lösningar genom att ställa frågor som väcker intresse och nyfikenhet.

Hur modern teknik integreras i lärandeprocessen

Förskolan har lärplattor och mobiltelefoner som de främst använder för att skapa dokumentationer i dokumentationsverktyget *Pluttra*. De har under några månader haft problem med det trådlösa nätverket, vilket försvårar användandet av lärplattorna.

Förskolechefen berättar att de varit väldigt noga med att välja ut appar för barnen som är pedagogiska och bra för t.ex. språkutveckling. Hon visar oss bl. a. en bokstavsapp där barnen exempelvis kan lägga in sin egen bild och skriva in sitt namn. Sen kastas bokstäverna om och de får lägga dem i ordning samtidigt som appen ljudar bokstäverna och namnet.

Vi ser inte att barn och pedagoger tillsammans använder lärplattorna för att utforska eller spela något pedagogiskt spel. Förskolechefen påpekar att nätverksproblemet bidrar till detta. Vi ser inte heller att barnen får arbeta i skapandeprocesser med lärplattorna.

Hur verksamheten anpassas till barn i behov av särskilt stöd

På förskolan finns en plan för arbetet med barn i behov av särskilt stöd som stegvis beskriver hur förskolan ska agera när de uppmärksammar något barn som behöver extra stöd. I planen finns mål uppsatta som beskriver hur pedagogerna ska förhålla sig samarbetet med berörda föräldrar. Planen innehåller också citat från förskolans läroplan.

Pedagogerna berättar att de samarbetar och får stöd av habilitering och autismcentrum. Vi ser att alla förskolans barn inkluderas i gruppen, att pedagogerna är engagerade och har kunskap om hur de ska planera, genomföra rutiner och aktiviteter som alla kan ta del av utefter sina förmågor.

Hur verksamheten anpassas efter barn med annat modersmål

På förskolan finns några flerspråkiga barn och ett med annat modersmål. Förskolechefen berättar att när nya barn börjar på förskolan bjuds föräldrarna in till ett samtal. Föräldrarna får då tillfälle till att berätta om vilket/vilka språk de talar, om deras kultur och eventuella traditioner som de uppmärksammar. Föräldrarna får skriva ned vardagliga fraser och räkneord m.m. på sina respektive språk som förskolan kan ta del av. Förskolechefen berättar att de sjunger flera sånger på engelska och att de har lärt sig vissa fraser på olika språk.

Vi läser i ett dokument, *Modersmålsarbetet på Lyckolunden*, att förskolan framöver kommer att lyfta alla länder som finns representerade genom att bl. a. rita flaggor och utforska på lärplattan vad som är specifikt för respektive land. De kommer också att fira *FN-dagen* med att bjuda in alla familjer på ett knytkalas. "Syftet med arbetet är att väcka nyfikenhet och stärka alla barns kulturella identitet."

Vi ser att barn och pedagoger ofta räknar ett, två, tre på olika språk i samband med att de t.ex. ska sjunga en sång tillsammans eller gå iväg för att äta.

Dokumentation av barns lärprocesser

Förskolan använder sig av *Pluttra*, ett dokumentationsverktyg som även föräldrarna kan använda sig av för att ta del av vad som händer i verksamheten och för att få information. Förskolan började använda *Pluttra* i mars och förskolechefen berättar att pedagogerna sedan dess utforskat hur verktyget fungerar genom att de bloggar och dokumenterar aktiviteter som barnen gör. För att dokumentationen ska bli mer pedagogisk, är tanken att barnen i framtiden ska bli mer delaktiga i bloggandet. Deras tankar och teorier ska finnas med samt pedagogernas reflektioner, berättar både pedagoger och förskolechef.

I dag finns bilder från olika aktiviteter med eventuell text där pedagogerna beskriver om händelserna. Vi saknar barnens reflektioner som visar på delaktighet, utveckling och lärande. Den pedagog som stänger på förskolan har ansvar för att blogga och göra inlägg i *Pluttra* om någon händelse eller aktivitet från dagen.

Vi ser några dokumentationer uppsatta på förskolan som beskriver olika lärprocesser t. ex i samband med temat *känslor*.

Miljön som stöd för lärandet

Förskolan är inhytt på undervåningen i ett bostadshus. Inomhus finns ett stort allrum och flera mindre rum som är utformade för skapande aktiviteter, bygg- och rollek. Vi ser att barnen gärna klär ut sig i de utklädningskläder som det finns rikligt av. Det finns också en läshörna med soffa och tillgängliga böcker, där barnen ofta sätter sig för att läsa, titta på bilder eller samtala. Tidigare fanns det rum som inte var tillgängliga för de yngsta barnen men nu har pedagogerna börjat göra om miljön för att den ska bli mer tillgänglig och inspirerande för alla, berättar pedagogerna. De har precis bytt ut låga bord mot höga, så nu finns endast ett lågt bord. De allra yngsta barnen sitter i höga barnstolar vid måltiderna som de behöver lyftas i och ur. Vi ser inte att barnen använder de höga borden annat än vid måltiderna, men däremot det låga. Vi ser inte heller att det finns så mycket tillgängligt och inspirerande material till fritt skapande. Både pedagoger och förskolechef berättar att inomhusmiljön är ett utvecklingsområde som de aktivt arbetar med.

Förskolan har en liten gård med konstgräs, sandlåda, ett klätterhus med rutschkana, en lekstuga, bänkar med bord och en stor leksaksbil. Utanför gården finns även en lekplats med gungor samt med cyklar för de äldre barnen. Nära intill förskolan finns ett litet skogsområde som förskolan ofta går till. Under vårt besök följer vi med till skogen vid två tillfällen. Barnen får under dessa dagar även måla och ha vattenlek utomhus.

Samverkan med samhälle, arbetsliv och högre utbildning

Förskolan gör ofta utflykter till skogar och lekparkar i närområdet och de besöker regelbundet biblioteket där barnen får var med och välja vilka böcker de ska låna. De besöker också museum och går på teater några gånger per termin med de barn som fyllt tre år. Under vintermånaderna går förskolans äldsta barn iväg en gång i veckan till ett istält för att åka skridskor.

Under vårt besök finns en barnskötarelev på förskolan som gör sin praktik under en fyraveckors period.

Bedömning i text

Verksamheten är i hög grad strukturerad och undervisningen utgår till stora delar från läroplanen, vilket säkerställs genom tydliga dokument och veckoscheman.

Barnen får i viss mån pröva olika arbetssätt och arbetsformer. På förskolan bedrivs till viss del ett utforskande och kreativt arbetssätt men vi hör inte att pedagogerna ställer frågor som utmanar och väcker barnens nyfikenhet och lust att lära.

Arbetssätt som stimulerar samarbete mellan barnen i deras lärande förekommer till stora delar vilket vi ser under stora delar av dagar. Genom att ofta dela upp barnen i mindre grupper ges de goda möjligheter att samarbeta.

Språkutvecklande och matematiska arbetssätt förekommer till stora delar. Pedagogerna arbetar mycket med att involvera detta i den dagliga verksamheten samt under mer planerade aktiviteter.

Arbetssätt som utvecklar förmågor inom naturvetenskap förekommer i stora delar. Pedagogerna använder sig bl. a. utomhusmiljöns möjligheter för detta.

Pedagogerna använder i viss mån estetiska arbetssätt som verktyg i lärprocesser men vi saknar mer av inspirerande och tillgängligt material.

Modern teknik används i viss mån som ett verktyg i lärprocesser. Vi ser inte under vår observation att barn och pedagoger tillsammans utforskar på lärplattor.

Verksamheten anpassas i hög grad för barn i behov av särskilt stöd och det finns väl fungerande strategier och metoder för arbetet. Alla barn inkluderas i verksamheten efter sina förmågor.

Verksamheten anpassas till stora delar för barn med ett annat modersmål. Det finns fungerande strategier och metoder för arbetet och vi ser att förskolan visar intresse och uppmärksammar andra kulturer.

Dokumentation av barns lärprocesser förekommer i viss utsträckning men behöver utvecklas genom att ge barnen mer delaktighet och för att utveckla verksamheten.

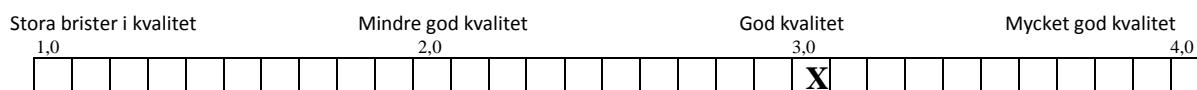

Föräldrar har stor möjlighet att kontinuerligt ta del av dokumentationen främst genom *Pluttra* och genom texter och bilder som finns uppsatta på förskolan.

Lärandemiljön är i hög grad stimulerande och utmanande utomhus. Den lilla gården utnyttjas till fullo och här finns lekredskap som vi ser tilltalar alla barn och den kompletteras med den tillgängliga närmiljön. Inomhusmiljön kan utvecklas för att bli mer tillgänglig och inspirerande. Förskolans val att ha många höga bord gör det svårt för de yngsta barnen att vara självständiga genom att de måste lyftas upp och ner i stolarna.

Samverkan med samhälle, arbetsliv och högre utbildning sker till stora delar i det pedagogiska arbetet. Närområdets möjligheter tas i hög grad tillvara i verksamheten genom att de ofta vistas i de närbelägna områdena och kan då också dela upp sig i mindre grupper,

Bedömning enligt skala

Ansvar och inflytande för barn

Beskrivning

Ansvar för det egna lärandet

Vi ser att barnen ges flera tillfällen till att ta ansvar. Pedagogerna delar upp barnen i mindre grupper under flera delar av dagarna. När några i taget kommer in från en uteaktivitet får de efter sina förmågor ansvara för att hänga upp sina kläder och hänga in sina blöta handdukar i torkskåp efter utomhuslek i vattenspridaren. En pedagog finns alltid till hands för att stötta barnen.

Varje vecka är ett barn dukvärd. Då får barnet gå in och duka alla bord med stöd av en pedagog och därefter presentera för sina kamrater vad det blir för mat. Alla barn förutom de som sitter i barnstol, får hämta mat från en buffé. De som sitter i barnstol blir serverade mat av pedagogerna. De yngsta barnen dricker ur pipmuggar med lock och övriga barn ur små glas. En pedagog berättar att de yngsta barnen inte har glas för att de kan tappa dem i golvet från de höga borden. En del barn blir serverade dryck medan några får hälla upp den själva. Barnen får hämta mat två gånger berättar pedagoger för att de ska lära sig att ta så mycket som de vill ha. De berättar också att de barn som tar mat själva måste ta ett större ansvar för att äta upp vad de tar för sig, än de som får maten upplagd.

Efter maten dukar alla barn av och skrapar sin tallrik. De som sitter i barnstol dukar av sina muggar. Alla barn har bestämda platser, men ibland vid mellanmålet får barnen välja platser själva.

Vi ser att alla barn hjälper till att städa undan när det är dags. Barnen är vana och hjälper villigt till.

Demokratiska arbetsformer

På fredagar finns "barnens val" schemalagt. Barnen får tidigare i veckan berätta vad de då vill göra för aktivitet. Med hjälp av stapeldiagram räknar de vilken aktivitet flest väljer. De har bl.a. önskat att få ta med egna leksaker, baka, dansa eller gå iväg på en utflykt.

Pedagogerna berättar att barnen kan få välja om de vill vara inne eller ute på eftermiddagen. En eftermiddag under vårt besök väljer barnen att äta mellanmålet ute.

Under vårt besök kan vi inte se att barnen är med och planerar aktiviteter, arbetssätt och metoder. Vi uppfattar att förskolans teman mestadels är initierade av pedagoger.

Samverkan med föräldrar

Förskolechef och övriga pedagoger berättar för oss att de har ett mycket bra samarbete med föräldrarna. Förskolans utformning som ett föräldrakooperativ gör att föräldrar har stor insyn och delaktighet i verksamheten. Föräldrar vi möter säger att de är mycket nöjda med sin förskola.

Pedagogerna lägger dagligen ut bilder från verksamheten i *Pluttra* som föräldrarna kan ta del av och förskolechefen skickar varje vecka informationsbrev via mail till föräldrarna.

På förskolan finns ett föräldraråd bestående av förskolechef och styrelse som träffas för att diskutera aktuella frågor såväl praktiska som pedagogiska. Här diskuteras t.ex. hur dokumentation av barns lärande kan utvecklas och tydliggöras för föräldrarna genom *Pluttra*, då resultatet i årets kundundersökning var lågt på just den frågan.

I förskolans dokument läser vi att de använder sig av en föräldraaktiv tredagarsinskolning, där föräldern är med och inskolas tillsammans med barnet under tre hela dagar. I samtal med förskolechefen berättar hon att de ibland även använder sig av en två veckor lång anknytningsinskolning. Barnet och föräldern vänjer sig då vid förskolan under kortare stunder men under en längre tid. Anledningen till det är att det ibland passar familjen och barngruppen bättre.

Förskolan bjuder in till föräldramöte en gång per termin. Förskolechefen visar oss en liten film som hon gjort som visar hur förskolan arbetar tillsammans med barnen under olika aktiviteter. Filmen visades på ett föräldramöte vilket var mycket uppskattat.

En gång per termin genomförs utvecklingssamtal. Föräldrarna får hem ett formulär, "Välkommen till utvecklingssamtal", där syftet med samtalet beskrivs, vilket är att synliggöra barnets lärande och utveckling i förskolan. Pedagogerna använder dokumentationer från *Pluttra* och genomför barnintervjuer inför samtalet. Föräldrarna får några frågor att fundera över inför samtalet som bl. a. handlar om barnets självkänsla, lärande och om familjen har några speciella traditioner som de vill lyfta. Barnen är inte delaktiga under dessa samtal. En tid efter inskolning erbjuds också föräldrarna ett samtal där de bl. a. följer upp den. Ett formulär med frågeställningar lämnas i förväg till föräldrarna.

Förskolan bjuder också in föräldrar till *FN-dagen*, luciafirande, *Förskolans dag* och midsommarfirande. Föräldrarna är även välkomna att delta en dag på förskolan, vilket de ofta gör, berättar förskolechefen.

Vid ett tillfälle när förskolan är stängd p.g.a. planering för pedagogerna hyr föreningen en buss och barn och föräldrar åker tillsammans och besöker en djurpark.

Bedömning i text

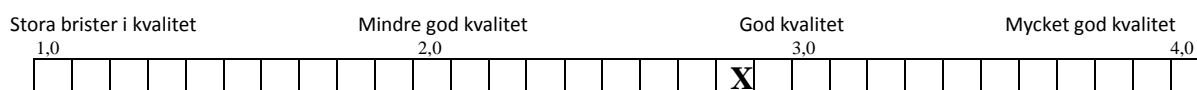
Barn ges i viss mån möjlighet att ta ansvar för det egna lärandet och miljön t. ex vid rutinsituationer. Vi ser att barnen är vana att hjälpa till och ansvara för både sina och förskolans tillhörigheter. Vi ser dock att de yngsta barnens självständighet begränsas t.ex. vid måltider. De äldre barnens ansvar och inflytande för sitt lärande begränsas bl.a. genom att de inte är delaktiga och närvarar vid utvecklingssamtalen.

Barnens tankar, intressen och åsikter tas i viss mån tillvara i verksamheten och de har i viss utsträckning inflytande över planering, arbetsätt, och innehåll. Vi ser att pedagoger är lyhörda för detta men vi ser också tillfällen då de inte tar tillvara barnens tankar.

Barn ges i relativt stor utsträckning möjlighet att påverka sin egen situation i förskolan. Forum för demokratiska processer fungerar i stora delar genom att barnen får vara med att välja aktiviteter till "barnens val" som tydliggörs för dem med hjälp av stapeldiagram.

Föräldrarna ges i hög grad möjlighet att i dialog med förskolan påverka utvecklingen av innehållet i verksamheten. Förskolans huvudman, föräldrakooperativet, ger föräldrarna stor insyn och delaktighet. Föräldrarna ges också delaktighet genom att medverka i olika forum och enkäter.

Bedömning enligt skala

Förskolechefens ansvar

Beskrivning

Förskolan drivs som ett föräldrakooperativ och är en ekonomisk förening som har ansvar över verksamheten. Det pedagogiska arbetet leds och samordnas av en förskolechef.

Huvudmannen består av en styrelse som sammanträder minst en gång per kvartal med öppna möten för samtliga medlemmar i föreningen.

Hur förskolechef leder den pedagogiska verksamheten

Förskolechefen, anställd sen september föregående år, arbetar ca 20 % som chef och resterande tid som förskollärare i barngruppen. Hon har lagt ned mycket av sin tid på att skapa nya, utveckla och revidera förskolans alla dokument så att de överensstämmer med gällande lagar och planer. Vi tar del av många dokument där vi ser att chefen har stora kunskaper och vi ser att detta leder till pedagogisk kunskap och utveckling av förskolan. Den kommunala kundenkäten visar att föräldrarna har ett hundraprocentigt förtroende för förskolechefen. Pedagoger vi intervjuar anser att chefen är deras pedagogiska ledare men att de också känner sig delaktiga i förskolans utveckling.

Förskolechefen berättar också att de har fullt mandat från huvudmannen att alltid, om behov finns, ta in vikarier.

Det systematiska kvalitetsarbetet

På förskolan finns ett dokument *Lyckolundens årshjul* som månadsvis visar vilka aktiviteter och utvärderingar som ska genomföras.

Förskolechefen beskriver och vi läser i förskolans dokument *Systematiskt kvalitetsarbete* att detta är ett cykliskt arbete och följer fyra faser: "Var är vi?, Vart ska vi?, Hur gör vi?, Hur blev det?". Den sista fasen utgör utgångspunkten för ett nytt "Var är vi?". Här står också att arbetet får tolkas som en ständig process och att det är genom resonemanget "hur det vi har gjort nu, har gjort skillnad mot vad vi gjort tidigare" som en utveckling sker.

Chefen har utarbetat tydliga månads- och terminsmallar med ovanstående frågeställningar som pedagoger tillsammans utför. Arbetet med *Pluttra* utvärderas också vid dessa tillfällen. Barnen har ännu inte börjat blogga, dokumentera eller på andra sätt varit aktivt delaktiga i utvärderingen.

En planeringsmall för aktiviteter/teman fylls i av ansvariga pedagoger. Denna mall har inte använts i så stor utsträckning men en pedagog berättar att de tillsammans med chefen beslutat att använda den oftare framöver.

Föräldrar ges delaktighet genom kommunala och interna enkäter, genom medverkan på föräldraforum, föräldra- och styrelsemöten samt genom utvecklingssamtal. Barnen ges delaktighet genom att besvara intervjufrågor och medverka på barnråd.

Likabehandlingsplan och verksamhetsplan revideras årligen med resultat från ovanstående dokument som grund samt resultat från den kommunala utbildningsenhetens tillsyn.

Arbetet med det systematiska kvalitetsarbetet genomförs på personalmöten en gång i månaden samt på planeringsdagar i slutet av terminerna.

Möjligheter till kompetensutveckling för personal utifrån verksamhetens behov

I dokumentet *Rutiner för kompetensutveckling* läser vi att vid varje medarbetarsamtal ska önskemål gällande kompetensutveckling tas upp. Medel för detta finns avsatt för alla pedagoger. Förskolechefen beslutar i samråd med huvudmannen vilken kurs eller utbildning kopplad till verksamhetens intresse som pedagogerna behöver. I år har arbetet med barn i behov av särskilt stöd fördjupats. Både förskolechef och pedagoger berättar att de fått kompetensutveckling om detta. Just nu söker förskolan efter kompetensutveckling i teknik och naturvetenskap som är ett av deras utvecklingsområden under året kan vi läsa i planen.

Kommande höst kommer en gemensam fortbildningsdag tillsammans med fyra andra föräldrakooperativ genomföras med vidareutbildning i arbetet med barns språkutveckling.

Samverkan och övergångar inom verksamheten och mellan skolformer

Barngruppen på förskolan består av barn i åldrar från ett till fem år, vilket innebär att barnen vistas hela sin förskoletid på samma avdelning. Förskolan är liten med fyra anställda pedagoger som har ett nära och väl fungerande samarbete, vilket vi ser i det dagliga arbetet och som de berättar för oss. Detta är också anledningar till att pedagogerna vill arbeta på förskolan, den är liten, barnen är åldersblandade och pedagogernas goda sammanhållning. En pedagog berättar för oss att de tar till vara på varandras kompetenser genom att delge varandra av sina kunskaper och erfarenheter på möten och planeringsdagar. T.ex. har förskolechefen utbildat sina medarbetare i *Pluttra* som hon tidigare arbetat med.

Förskolechefen berättar och vi läser i ett dokument *Rutiner för överlämning till förskoleklass* att förskolan börjar förbereda berörda barn under vårterminen. De får t.ex. vara med och leda olika aktiviteter och träna på att bli mer självständiga. När skolvalet är klart åker en pedagog tillsammans med barnen och besöker respektive närbelägna skolor. En överlämnandeblankett till skolan finns som föräldrar får godkänna där förskolan beskriver lite om deras arbete och om barnens styrkor. Vid tillfällen där särskilda behov föreligger kan förskolan delta i samverkan kring överlämning.

Bedömning i text

Förskolechef har i hög grad kunskap om verksamhetens pedagogiska kvalitet och arbetar för att utveckla verksamheten tillsammans med medarbetare. Förskolechefen arbetar stor del av sin tid i barngrupp tillsammans med sina kollegor vilket gör att hon har stor insyn och nära till samarbete.

Förskolechef tar i hög grad ansvar för att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp, utvärdera och utveckla verksamheten. Ett tydligt årshjul och tydliga dokument finns upprättade som beskriver och tydliggör arbetets gång.

Pedagoger medverkar i hög grad i det systematiska kvalitetsarbetet. Kontinuerliga utvärderingar och uppföljningar sker i arbetslagen. Vi ser inte att barnen är lika delaktiga i detta arbete. Föräldrar deltar i hög utsträckning i det systematiska kvalitetsarbetet.

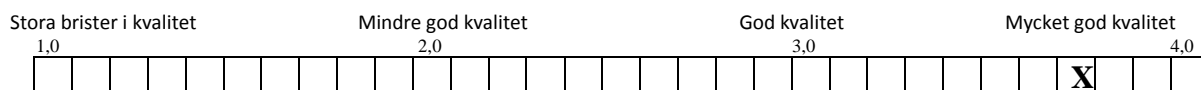
Det systematiska kvalitetsarbetet dokumenteras i hög grad genom de aktuella dokument som finns för detta arbete.

Pedagogerna erbjuds i hög grad kompetensutveckling som är kopplad till verksamhetens behov. Huvudman är positiv till denna form av utveckling och pedagoger kan även önska utbildningar med koppling till verksamheten.

Det finns väl fungerande rutiner och former för samverkan och kunskapsutbyte mellan pedagogerna och i hög grad en fungerande samverkan inom verksamheten. Förskolan är liten och vi ser och pedagoger bekräftar att de utbyter erfarenheter och tar tillvara på varandras kompetenser

Det finns ett väl fungerande arbete med övergångar mellan skolformer. Ett tydligt dokument finns som beskriver och underlättar detta samarbete.

Bedömning enligt skala

JÄMFÖRELSE MED TIDIGARE OBSERVATION

Föregående rapport är inte längre aktuell att jämföra med.

REFERENSER

Läroplan för förskolan, Lpfö 98/10, Skolverket 2010 (reviderad)

Bedömningsmatris förskola 2015

Metodbok observationer 2014

Rapportmall förskola 2015

www.skolverket.se

Forskningsdokument ny

Förskolans arbete med barn i behov av särskilt stöd inom ramen för budget

Hur förskolan ska motverka traditionella könsmonster

Kris och handlingsplan 2015

Likabehandlingsplan 2015/2016

Lyckolunden.se, hemsida

Lyckolundens verksamhetsplan 2016

Lyckolundens årshjul

Modersmålsarbetet på Lyckolunden

Rutiner för kompetensutveckling enligt skollagen, uppdaterad 15/4 2016

Rutiner för överlämning till förskoleklass

Rutiner vid anställning av ny personal och vikarier

Systematiskt kvalitetsarbetet

Uppföljning av tillsyn Utbildningsenheten Nacka kommun 2016-04-29

Veckoschema

Välkommen till inskolningssamtal

Välkommen till utvecklingssamtal

Nacka 30/8 -2016

Lyckolundens föräldrakooperativ
Förskolechef: Linda Durén

Lyckolundens arbete med observationsrapporten från Våga visa

Förskolan ser rapporten som ett verktyg, tillsammans med andra utvärderingsverktyg som används av personalen på förskolan, som underlag för en ständigt pågående förbättringsprocess i förskolans systematiska kvalitetsarbete. Vi anser att det är bra när det kommer in någon utifrån som observerar förskolan för att få respons på vad som är bra och vad som är våra utvecklingsområden. Vi har diskuterat denna rapport både inom personalgruppen och även i styrelsen och övriga föräldrar som har fått komma med egna kommentarer. Barnen involveras genom barnråd där de själva får diskutera vad de vill att förskolan ska göra för att bli bättre och roligare.

Vi anser att rapporten till stor del är positiv, en del av kommentarerna i rapporten skulle kunna vara lite mer nyanserade, framförallt med tanke på att observationerna gjordes under en begränsad tidsperiod och bitvis under de dagarna som observatörerna var på förskolan. Personalen och till viss del en del av barnen upplevde en känsla av att vara observerade vilket kan ha lett till en något konstlad situation och kanske inte helt representativ av hur en vanlig vardag ser ut på förskolan.

Vi anser att det rapporten visar på att vi har en förskola med god stämning och god kvalitet vilket vi är stolta över. Vi är medvetna om att vi även har en del utvecklingsområden som vi redan var medvetna om innan Våga visas besök. Vi har en relativt ny ledning och förskolan utvecklas framåt och vi arbetar med våra utvecklingsområden. Barnen är delaktiga i alla moment under dagen och vi arbetar nu ännu mer med barnens inflytande och delaktighet. Vi fokuserar extra mycket på vår inommiljö för att göra den mer inbjudande och tillgänglig för barnen. Vi arbetar nu mer utforskade och ser till att barnen får mer utrymme för sina egna reflektioner och tankar. Barnen deltar i den pedagogiska dokumentationen och höstens fokus blir nu att vi ska fokusera på att arbeta mer med IT, No och teknik.

